

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ
วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์ ครั้งที่ ๑
“การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม“
The 1st National Conference on Research for Development,
Dissemination and Modern Technology Relaying to Society
Phanomwan College of Technology

16-17 กรกฎาคม 2559
ณ โรงแรมสีมาธานี นครราชสีมา

วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์

ร่วมกับ

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
กระทรวงอุตสาหกรรม
หอการค้าจังหวัดนครราชสีมา
สมาคมนักวิจัย

กลุ่มวิชาที่นำเสนอผลงานวิจัยทั้งภาคบรรยายและภาคโปสเตอร์

- กลุ่มสาขาวิชามนุษย์ศาสตร์ สังคมศาสตร์ และ เศรษฐศาสตร์
- กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์

เรื่อง ผู้ทรงคุณวุฒิได้อ่านบทความ

ระดับชาติ ครั้งที่ 1

“การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม”

ณ โรงแรมสีมาธานี จ.นครราชสีมา

Phanomwan College of Technology

The 1st National Conference on Research for Development,

Dissemination and Modern Technology Relay to Society

วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์กำหนดให้มีการจัดการประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติครั้งที่ 1 วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์ “การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม” ประกอบด้วย

3. งานวิจัยและสร้างสรรค์ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และเศรษฐศาสตร์(Humanities, Social Sciences and Economics)

4. งานวิจัยและสร้างสรรค์ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Science and Technology)

ซึ่งกำหนดจัดขึ้น ในวันที่ 16-17 กรกฎาคม พ.ศ. 2559 เวลา 08.00 – 18.00 น. ณ โรงแรมสีมาธานี เพื่อให้การจัดการประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติดังกล่าว ผู้ทรงคุณวุฒิได้อ่านบทความ ดังต่อไปนี้

ผู้ทรงคุณวุฒิได้อ่านบทความ

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

1. ศาสตราจารย์.ดร.นพ.ธัมมทัตต์ นรารัตน์วันชัย
2. รองศาสตราจารย์ ดร.พิพัฒน์ อมตฉายา
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา ชันติโกมล
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุวดี รอดจากภัย
5. ดร.ภก.กานต์ วงศ์สุภสวัสดิ์
6. ดร.ยงยุทธ สงวนชม

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

มหาวิทยาลัยบูรพา

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์

กลุ่มมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และเศรษฐศาสตร์

1. ศาสตราจารย์.สุมาลี สังข์ศรี
2. รองศาสตราจารย์ ดร. รุ่งโรจน์ พุ่มรีว
3. รองศาสตราจารย์ ดร.กฤตกรณ์ ประทุมวงษ์
4. รองศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ ศิริวงศ์
5. รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพชัย พสุนนท์
6. รองศาสตราจารย์ ดร. ธัญปวีณ์ รัตน์พงศ์พร
7. รองศาสตราจารย์ ดร. ไพโรจน์ วิไลนุช

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

มหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

มหาวิทยาลัยหอการค้า

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

8. รองศาสตราจารย์ ประทุมวรรณ อุดมสุวรรณกุล	ข้าราชการบำนาญ
9. รองศาสตราจารย์ บุศย์ วิสุทธิ	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
10. รองศาสตราจารย์ นียดา สวัสดิพงษ์	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
11. รองศาสตราจารย์ วิวัฒน์ เอี่ยมไพรวัน	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
12. รองศาสตราจารย์ ดิเรก ทองอร่าม	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัฐนันท์ พงศ์วิริทธิ์ร	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระ กุลสวัสดิ์	มหาวิทยาลัยบูรพา
15. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระวัฒน์ จันทิก	มหาวิทยาลัยศิลปากร
16. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประพิธาร์ ธารักษ์	มหาวิทยาลัยนเรศวร
17. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภาภร ภิญโญมิตรจินดา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
18. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดิมา พลับพลึง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
19. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยพงศ์ พลับพลึง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
20. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัมพันธ์ จันทร์ดี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
21. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนสิณี บุญมีศรีสง่า	มหาวิทยาลัยศิลปากร
22. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทรงพร หาญสันติ	มหาวิทยาลัยเกษตร
23. อาจารย์ ดร.วรัชพร อารยะพันธ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
24. อาจารย์ ดร.ประไพพิมพ์ สุธีวสินนนท์	มหาวิทยาลัยศิลปากร
25. อาจารย์ ดร.ปิยพล ไพรจิตร	มหาวิทยาลัยศิลปากร
26. อาจารย์ ดร.จิตพนธ์ ชุมเกตุ	มหาวิทยาลัยศิลปากร
27. อาจารย์ ดร.สิริชัย ดีเลิศ	มหาวิทยาลัยศิลปากร
28. อาจารย์ ดร.ปวีณ นราเมธกุล	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
29. อาจารย์ ร้อยตรี ดร.บุญช่วย แจ้งเวชฉาย	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
30. อาจารย์ ดร. กานต์ ศรีวิภาสถิต	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
31. อาจารย์ ดร.ปิยะ นาควัชระ	มหาวิทยาลัยบูรพา
32. อาจารย์ ดร.ยุทธภูมิ มีประดิษฐ์	มหาวิทยาลัยบูรพา
33. อาจารย์ ดร.วิทยา ศิริพันธ์วัฒนา	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
34. อาจารย์ ดร. เพชรรัตน์ เจริมรอด	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
35. อาจารย์ ดร.พิสิษฎ์ มณีโชติ	มหาวิทยาลัยนเรศวร
36. อาจารย์ ดร. จุไรรัตน์ ดวงจันทร์	วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า
37. อาจารย์ ดร.สมปอง รักษาธรรม	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
38. อาจารย์ ดร.ปิยวรรณ สิริประเสริฐศิลป์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
39. ดร.ณรงค์ ศรีเกรียงทอง	บริษัท โมเดิร์นคาสอินเตอร์เนชั่นแนลคอสเมติกส์ จำกัด
40. ดร.จงชัย ทองมา	กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
41. ดร.บุรณิน รัตนสมบัติ	บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
42. ดร.กฤษฎา โสภา	บริษัท อ่าพลฟูดส์ โพรเซสซิ่ง จำกัด
43. ดร.กาญจน์พันธ์ โอฟารกิจไพบูลย์	บริษัท เอชจีเอสที ประเทศไทย จำกัด

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

กลุ่มมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และเศรษฐศาสตร์

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร อุ่นเรือน	วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิบูลย์ ลือมงคล	วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์
3. ดร.พิชัย สารภักดิ์	วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์
4. ดร.พีรพงษ์ ตั้งก้องเกียรติ	วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์

หน้าที่และความรับผิดชอบ

1. พิจารณาผลงานจากผู้นำเสนอบทความเพื่อนำเสนอแบบบรรยาย หรือ โปสเตอร์
2. ทำรายงานสรุปผลเสนอต่อที่ประชุมกองบรรณาธิการและคณะกรรมการจัดประชุม

สั่ง ณ วันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ.2559

(ดร.พิสิษฐ์ ศิริรักษ์)

อธิการบดีวิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

การให้ความหมายและรูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์
กรณีศึกษาหมู่บ้านศิลปิน อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์

THE MEANING AND PATTERNS OF CREATIVE TOURISM MANAGEMENT
OF ARTIST VILLAGE HUA HIN DISTRICT PRACHUAP KHIRI KHAN
PROVINCE

ปริยพันธ์ วงศ์ประเสริฐ* มณัสสินี บุญมีศรีสง่า**

Preeyanan Wongprasert* Manassinee Boonmeesrisaga**

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่องการให้ความหมายและรูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์
กรณีศึกษาหมู่บ้านศิลปิน มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษา 1) การให้ความหมายของการท่องเที่ยว
เชิงสร้างสรรค์หมู่บ้านศิลปิน 2) เพื่อทราบรูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และ 3)
ศึกษาปัญหาและแนวทางในการแก้ไข

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแนวสัมภาษณ์
เชิงลึก (In-depth interview) มีผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 8 คน ได้แก่ ศิลปินในหมู่บ้านศิลปิน และ
นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่เดินทางมาที่หมู่บ้านศิลปิน

ผลการศึกษาพบว่า การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เป็นการท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ ที่ให้
ความสำคัญกับการให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้และปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรม แลกเปลี่ยน
ประสบการณ์ซึ่งกันและกันกับเจ้าบ้าน โดยรูปแบบการท่องเที่ยวมีความหลากหลายทั้งเชิงพื้นที่
และเชิงกระบวนการ ในส่วนของการจัดการเน้นการจัดการแบบครอบครัว ซึ่งปัญหาหลักที่พบคือ
นักท่องเที่ยวไม่มีความรู้ความเข้าใจในการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และทัศนคติของคนไทยที่ไม่
เปิดกว้างต่องานศิลปะ เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ควรที่จะเพิ่มการประชาสัมพันธ์และใช้จิตวิทยา
ในการพูดกับนักท่องเที่ยว

คำสำคัญ : การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์, รูปแบบ, การให้ความหมาย

* นักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการธุรกิจและภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยศิลปากร

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

Abstract

This research was studied the meaning ,patterns of creative tourism management of Artist Village, Studying the problem and guidelines of solving problem.

This research is a qualitative research by In-depth interview method. The key of informants are 8 peoples including Artist in Artist Village, Thai travelers and foreigner traveler who came to Artist Village.

The results shows that the creative tourism is a new tourism model that emphasize the learning and adaptation of travelers with local culture, exchanging experiences among traveler's i and Host. This tourism model has both diversification of area base and procedure base. In creative tourism management is mainly in family business and the main problem is that traveler doesn't know about creative tourism and Thai people's attitudes to arts, To solve the problems they should add more public relations and psychology in speaking with traveler

Keywords : Creative Tourism, Patterns ,Meaning

การประชุมวิชาการแสดงผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

บทนำ

การท่องเที่ยวในประเทศไทยเป็นที่นิยมมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากสถิตินักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยในปี 2556 มีจำนวน 26,735,583 คน เพิ่มขึ้นจากปี 2555 มีนักท่องเที่ยวจำนวน 22,353,903 คน และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2556) นักท่องเที่ยวยุคใหม่เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงความสนใจในการท่องเที่ยวจากรูปแบบการท่องเที่ยวจากเดิมที่นานวันเข้าก็ยิ่งเป็นการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพต่ำลงเนื่องจากกลายเป็นการท่องเที่ยวมวลชนที่ใช้เวลาเดินทางไปกับกาเข้าชมและถ่ายภาพตามสถานที่ที่น่าสนใจ เน้นการพักผ่อนหย่อนใจ ให้ความสนใจกับการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม ใส่ใจกับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืนของชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยว (Sustainable Tourism) ปัจจุบันนักท่องเที่ยวได้ให้ความสนใจกับกระแสการท่องเที่ยวแนวใหม่ที่เรียกว่า การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism) (องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน, 2556)

การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เป็นกระบวนการค้นพบและทิศทางการใหม่ของการท่องเที่ยวในปัจจุบัน เป็นรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา, 2556) คือชุมชน

ต้องนำวัฒนธรรม ประเพณีของชุมชนเองหรือแหล่งท่องเที่ยวเดิมที่มีอยู่แล้วมาสร้างสรรค์รูปแบบการท่องเที่ยวให้มีความน่าสนใจ ซึ่งจะส่งผลต่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (ไพวรรณ และคณะ, 2558) เน้นย้ำถึงความผูกพันของนักท่องเที่ยวกับเจ้าบ้าน ให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ตรง (Richards, 2006)

ปัจจุบันมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก โดยมีการแบ่งประเภทของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ออกเป็น 4 ประเภทหลัก ประกอบด้วย ประเภทมรดกทางวัฒนธรรม, วิถีชีวิต, ศิลปะ และสินค้าที่ตอบสนองความต้องการที่แตกต่าง โดยมีแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่าง ๆ กระจายตัวอยู่ทั่วภูมิภาคของประเทศไทย หนึ่งในนั้นมีหมู่บ้านศิลปิน อ. หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ประเภทงานศิลปวัฒนธรรม (Arts) ซึ่งมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมด้านงานศิลปะและหัตถกรรม โดยมีศิลปินซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่มีประสบการณ์ร่วมและถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับนักท่องเที่ยว

ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาถึงการให้ความหมาย รูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และศึกษาปัญหาอุปสรรคเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหา

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

เพื่อให้เกิดความเข้าใจกับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และเป็นแนวทางให้ผู้ประกอบการแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อื่นๆ นำไปประยุกต์ใช้กับแหล่งท่องเที่ยวของตนเอง เกิดแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์มากขึ้นอันจะนำไปสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism)

Industries) เพราะเศรษฐกิจการท่องเที่ยวเป็นหัวใจสำคัญที่สามารถขับเคลื่อนเศรษฐกิจ เนื่องจากการท่องเที่ยวมีความหลากหลายทางบริบท มีความแตกต่างกันออกไปในแต่ละสถานที่ โดยเฉพาะการท่องเที่ยวที่ไม่ต้องลงทุนทางด้านวัตถุแต่ขายความเป็นรากเหง้าพื้นเพของชุมชน วัฒนธรรม จารีตประเพณี ความสวยงามทางธรรมชาติของภูมิทัศน์ และประวัติศาสตร์การเล่าขานที่น่าสนใจ (ภิญญดา, 2558)

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการให้ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์หมู่บ้านศิลปิน
2. เพื่อศึกษารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์หมู่บ้านศิลปิน
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไขของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์หมู่บ้านศิลปิน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุดแดน และคณะ(2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่จะทำให้การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ประสบผลสำเร็จ มีวัตถุประสงค์เพื่อชี้ให้เห็นว่าการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เป็นเครื่องมือสำคัญต่อการพัฒนาให้ชุมชนมีความยั่งยืนได้ ผลการวิจัยพบว่าเครื่องมือที่นำไปสู่ความยั่งยืนของชุมชนคือชุมชนต้องมีความตระหนักในคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรม ในขณะที่เดียวกันมีความพร้อมที่จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับนักท่องเที่ยว ผ่านการทำกิจกรรมร่วมกันในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยในอดีตหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความสำคัญ

การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์มีความสำคัญมาก องค์การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม แห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ได้เข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุนความร่วมมือระหว่างท้องถิ่นด้วยการนำเสนอโครงการ “เครือข่ายเมืองสร้างสรรค์”(The Creative City Network) เพื่อส่งเสริมพัฒนา ด้านอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ (Creative

ภุริวัจน์ เดชคุ้ม(2556) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบในการ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ประกอบ

ไปด้วย 2 ด้านที่สำคัญ 1. นักท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ 2. มิติและปัจจัยสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อันประกอบไปด้วย มิติด้านพื้นที่ที่มีความโดดเด่นและชุมชนที่มีศักยภาพ มิติด้านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักท่องเที่ยวกับจุดหมายปลายทาง และมิติด้านตัวกลาง คือแนวร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ หรือผู้มีความคิดสร้างสรรค์ในแต่ละสถานที่ และปัจจัยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมระหว่างเจ้าบ้านกับนักท่องเที่ยว ในส่วนของการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ยังคงจำกัดอยู่ในโครงสร้างระดับบน ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นยังไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมและรับผลประโยชน์เท่าที่ควร ประเทศไทยยังใช้ทุนทางสังคมและวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวไม่เต็มศักยภาพ ขาดความเชื่อมโยงกับอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมหรือภูมิสังคม

ไพวรรณ และคณะ(2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์พบว่า กระบวนการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์คือการที่คนในท้องถิ่นมีความรู้ที่สามารถสร้างสรรค์สินค้าหรือผลงาน และมีการถ่ายทอดองค์ความรู้นั้นให้กับนักท่องเที่ยวแล้วเป็นการเพิ่มมูลค่าของสินค้า เพิ่มคุณค่าของสถานที่ ส่วนรูปแบบการท่องเที่ยวเชิง

สร้างสรรค์ แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือระดับ

การสร้างประสบการณ์และผลิตภัณฑ์หรือกิจกรรมสร้างสรรค์ มี 2 องค์ประกอบหลักคือการนำทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพมาพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และระดับของการจัดส่งสินค้าและบริการ และ สร้างกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับความรู้ ทักษะและประสบการณ์ตรงจากการท่องเที่ยว โดยกิจกรรมนี้จะเกิดจากการเรียนรู้และปฏิบัติจริง ส่วน ระดับ ของการจัดส่งมี 4 องค์ประกอบ คือ ผู้ประกอบการพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยวในท้องถิ่นของตนเองให้มีความสร้างสรรค์, ความร่วมมือจากทุกภาคส่วน, เครือข่ายพันธมิตรในการส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และกิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ ที่ต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ที่พัฒนามาจากทรัพยากรในท้องถิ่น รูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในท้องถิ่น และให้ความร่วมมือในการจัดการการท่องเที่ยวและทรัพยากรท่องเที่ยว

ระเบียบวิธีการวิจัย

ขอบเขตกลุ่มเป้าหมาย

ผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 8 คน ได้แก่ ศิลปินในหมู่บ้านศิลปิน 3 คน , ผู้ดูแล

การประชุมวิชาการแสดงผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

กิจกรรม 1 คน นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย 1 คน และนักท่องเที่ยวต่างชาติ จำนวน 3 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling)

ขอบเขตพื้นที่

หมู่บ้านศิลปิน อ.หัวหิน จ.

ประจวบคีรีขันธ์

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ผู้วิจัยเริ่มทำการศึกษาวิจัยตั้งแต่วันที่ ๑ เดือน เมษายน พ.ศ. 2559 ถึง เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2559

ผลการศึกษา

จากการศึกษาพบว่ามีการให้ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ หมู่บ้านศิลปิน ที่สอดคล้องและใกล้เคียงกันว่า การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วยกลุ่มผู้สร้าง ผู้เสพ ผู้อนุรักษ์และต่อยอด โดยนักท่องเที่ยวเข้ามาชมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์แล้วมีการปรับตัวให้เข้ากับบุคลิกภาพที่สถานี่นั้น ๆ ด้วยความเข้าใจในธรรมชาติของสถานที่ มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกันโดยได้รับมากกว่าความเพลิดเพลิน แต่เมื่อเข้ามาสัมผัสแล้วเกิดจินตนาการ เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนทางความคิดซึ่งกันและกันกับเจ้าบ้านสอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลหลักอีกท่านหนึ่งว่าเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน เกิดความผูกพันและทำให้เกิด

ความสุข เกิด "สุนทรียภาพ" (Aesthetics) หมายถึง ความซาบซึ้งในคุณค่าของสิ่งที่ยามไพเราะ หรือรื่นรมย์ ไม่ว่าจะเป็นธรรมชาติหรือศิลปะ อีกทั้งยังมีนักท่องเที่ยวได้ให้ความหมายที่ใกล้เคียงกันว่า การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์คือการใช้เวลากับรูปแบบต่างๆ ของงานศิลปะ , เรียนรู้วัฒนธรรมใหม่ และทดลองลงมือทำด้วยตัวเอง ในสถานที่และบรรยากาศที่ดี โดยผู้วิจัยได้นิยามความหมายของการท่องเที่ยวสร้างสรรค์เอาไว้ว่า "การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์คือการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวได้เข้ามาเรียนรู้และปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความคิดซึ่งกันและกันกับเจ้าบ้านผ่านกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์และเกิดสุนทรียภาพจากกิจกรรมนั้น"

นอกจากนี้รูปแบบการดำเนินงานของหมู่บ้านศิลปินยังสอดคล้องกับการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ทั้งคุณสมบัติในเชิงพื้นที่ และ คุณ สมบัติ ในเชิงกระบวนการ เนื่องด้วยหมู่บ้านศิลปินมีความโดดเด่นทางสถานที่ เป็นชุมชนที่อยู่อาศัยจริงของศิลปิน โดยเจ้าบ้านมีความตระหนักรู้ในคุณค่าของชุมชนสูง ประกอบกับมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันและมีประสบการณ์ตรงข้ามวัฒนธรรมกับ ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ทำให้เกิดการเรียนรู้และความเข้าใจในการทำงานศิลปะโดยเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ทำให้นักท่องเที่ยวเกิด

การประชุมวิชาการแสดงผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

ความประทับใจ จุดจำ และความเข้าใจใน
ธรรมชาติที่จริงแท้ของสถานที่ จึงสามารถจัด
ได้ว่าหมู่บ้านศิลปินถือเป็นแหล่งท่องเที่ยว
เชิงสร้างสรรค์ของอำเภอหัวหิน

จากการศึกษาประวัติความเป็นมา
หมู่บ้านศิลปินเกิดจากแนวคิดของคุณชุมพล
นักสะสมงานศิลปะ (Collector) ร่วมกับ
อาจารย์ทวี เกศางาม ศิลปินสีน้ำ (Artist)
ด้วยความรักของท่านทั้งสองที่มีต่องาน
ศิลปะอย่างสุดซึ้ง จึงเกิดเป็นแกลลอรี่ศิลปะ
ในป่าหัวหินฝั่งตะวันตก แรกเริ่มนั้นเป็นที่
สร้างงานศิลปะของศิลปิน ชาวบ้านใน
บริเวณนั้นจะเรียกว่า บ้านช่าง ต่อมา
ชาวบ้านเริ่มรู้จักใช้คำที่ทันสมัยขึ้น จึง
เรียกว่าบ้านศิลปิน ต่อมาเมื่อมีศิลปินที่มี
ความเคารพนับถือเป็นที่เป็นที่นั่งหรือเป็นลูก
ศิษย์เข้ามาอาศัยอยู่มากขึ้น จากบ้านศิลปิน
จึงกลายเป็นหมู่บ้านศิลปิน ปัจจุบันมีศิลปิน
อาศัยอยู่มากกว่า 20 ครอบครัว มีศิลปิน
ทั้งหมดประมาณ 50 ท่าน โดยมีศิลปินที่จัด
แสดงผลงานอยู่ในแกลลอรี่หลักประมาณ
20 ท่าน

หมู่บ้านศิลปินได้รับการยกฐานะให้
เป็น แหล่งท่องเที่ยวทางด้านศิลปวัฒนธรรม
ประจำจังหวัดตั้งแต่ปี 2550 ในส่วนของการ
วางแผนในการสร้าง หมู่บ้านศิลปินไม่มีแบบ
แปลนในการสร้างที่ชัดเจน หากขยายภาพได้
จึงต่อเติม ขึ้นอยู่กับใจและอารมณ์ของ
อาจารย์ทวีในช่วงเวลานั้น และมีการพัฒนา

อย่างต่อเนื่องเรื่อย ๆ มาจนถึงทุกวันนี้
ภายในหมู่บ้านศิลปินถูกจัดออกเป็น 5 ส่วน
ดังนี้

- สตูดิโอ สถานที่สร้างและจัด
แสดงผลงานของศิลปินแต่ละท่าน

- เวิร์คช็อปโรงเล่นศิลปะโดยครูนาง
ลานกิจกรรมสำหรับทำเวิร์คช็อปเป็นหมู่
คณะ หรือจัดงานแสดง

- บ้าน ดิน แ ส ด ง ผ ล ง า น
ประติมากรรม โดยนายดีและแม่อยู่่น

- ที่พักของกลุ่มศิลปิน

ในด้านการบริหารใช้รูปแบบการจัดการ
แบบครอบครัว อยู่กันเป็นที่เป็นที่นั่ง ไม่มี
กฎระเบียบชัดเจน เพื่อให้ศิลปินและผู้เข้าชม
มีความสุขมากที่สุด ภายใต้ข้อตกลงว่า
ศิลปินจะต้องมีความรับผิดชอบ มีความ
สะอาด และมีวินัยในการทำงาน โดยมีการ
เก็บค่าบำรุงสถานที่ทุกเดือนจากแต่ละ
สตูดิโอ ในส่วนของการทำการตลาดของ
หมู่บ้านศิลปิน ใช้กลยุทธ์การบอกแบบปาก
ต่อปาก โดยเมื่อมีนักท่องเที่ยวผ่าน
กระบวนการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์แล้วทำ
ให้เขาเกิดความประทับใจสูงสุด จุดจำ และ
กลับมาอีกครั้งหนึ่ง รวมไปถึงการบอกต่อกับ
เพื่อนฝูง เขียนบทวิจารณ์ลงในอินเทอร์เน็ต
หรือจัดทำวีดีโอเพื่อบอกเล่าเรื่องราวของ
ตนเองระหว่างกระบวนการท่องเที่ยวเชิง
สร้างสรรค์ และเผยแพร่ในอินเทอร์เน็ต ทำ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

ให้มีนักท่องเที่ยวยุคใหม่เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากขึ้น

โดยมีกระบวนการดำเนินงานหลัก ๆ คือ

ทุกปี

นอกจากนี้พบว่ากิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ของหมู่บ้านศิลปิน คือการเปิดพื้นที่ให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามาทำงานศิลปะโดยอิสระ ไม่ใช่แต่เพียงการสนทนาภาพที่เหมือนกันทั้งหมด แต่สอนให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้การทำงานศิลปะในอีกรูปแบบหนึ่งคือศิลปะที่ไม่มีรูปแบบบังคับ เป็นศิลปะแบบอิสระ แตกต่างจากศิลปะที่ทุกคนเคยเห็นคือศิลปะที่มีรูปแบบ ด้วยแนวคิดที่ต้องการแบ่งปันความสุขในการเล่นกับงานศิลปะ โดยไม่ยึดติดกับรูปแบบเดิม ๆ

เมื่อนักท่องเที่ยวเข้ามาจะเข้าไปเลือก "ของเล่น" ที่อยากจะนำมาลงสี อาทิเช่น กล้องไม้ ตุ๊กตาผ้า กระเป๋าผ้า ผ้าใบ กล้องดินสอ หน้ากากปูนปลาสเตอร์ กรอบรูป พวงกุญแจ แม้กระทั่งตุ๊กตาดินเผา ซึ่งของเล่นในร้านค้าโดยมากจะสั่งมาจากคนในพื้นที่หรือในชุมชนหัวหินนี้เอง หรือนักท่องเที่ยวอาจจะเลือกงานปั้นซึ่งเป็นเปเปอร์มาเช่ หลังจากนั้นก็นำมาลงสีในส่วนของบริเวณที่เป็นเวิร์คช็อปซึ่งตกแต่งด้วยบรรยากาศแบบธรรมชาติ โดยมีครูพี่เลี้ยงคอยช่วยเหลือและให้คำแนะนำอยู่ห่าง ๆ ตามความเหมาะสม หัวใจของการทำเวิร์คช็อปคือจิตวิทยาในการพูดและโน้มน้าวใจของครูพี่เลี้ยงที่ทำให้ผู้เข้าร่วมรู้สึกเป็นอิสระ และกล้าที่จะสร้างงานศิลปะในแบบของตัวเอง

มีผู้ดูแลหลักในส่วนของกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ คือครูนางเจ้าของสตูดิโอ และผู้ช่วยดูแลกิจกรรม รวมทั้งหมด 2 ท่าน โดยครูนางจะเป็นผู้ดูแลในเรื่องของการวางแผนการจัดการกิจกรรมและวัสดุอุปกรณ์ ครูนางและผู้ช่วยดูแลกิจกรรมจะคอยต้อนรับและแนะนำนักท่องเที่ยว รวมถึงการเป็นครูพี่เลี้ยงในการทำกิจกรรมของนักท่องเที่ยวตลอดระยะเวลากิจกรรม

สำหรับปัญหาที่พบระหว่างทำกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ คือด้วยนักท่องเที่ยวในวัยผู้ใหญ่ไปจนถึงวัยสูงอายุ มักจะมีภาพจำว่างานศิลปะเป็นเรื่องยากและเป็นภาระ รวมไปถึงการคิดแบบมีเหตุมีผลสูงในความเป็นผู้ใหญ่ ทำให้ไม่กล้าที่จะเล่นกับงานศิลปะอย่างแท้จริงโดยมีกำแพงทัศนคติว่าไม่สามารถวาดได้ เพราะไม่อาจสร้างสรรค์ผลงานได้สวยงาม ทำให้มักจะการก้าวถอยกับการทำงานศิลปะของบุตรหลาน ส่งผลให้การจินตนาการของเด็กไม่เป็นไปด้วยดีเท่าที่ควรจะเป็น

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT ANALYSIS) พบว่า

1.จุดแข็ง (Strengths) ของหมู่บ้านศิลปิน

1.1การเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์หลักในเมืองหัวหิน ซึ่งมีกิจกรรม

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

.....

เชิงสร้างสรรค์ที่หลากหลาย ทั้งวาด ระบายสี

2.2 ไม่มีการบริหารจัดการที่เป็น

และการปั้นดินเปเปอร์มาเช่

ระบบชัดเจน ไม่มีการทำบัญชีหรือการจดบันทึกจำนวนนักท่องเที่ยว ทำให้ยากต่อการจัดเก็บข้อมูล และบริหารจัดการซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อในระยะยาว

1.2 นักท่องเที่ยวสามารถเข้าชมสถานที่สร้างสรรค์ ผลงานและกระบวนการผลิตผลงานจริงของศิลปินได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่หาชมได้ยากในปัจจุบัน ด้วยความที่ศิลปินจะต้องการสมาธิสูงในการทำงาน ทำให้การเข้าถึงการสร้างสรรค์ผลงานนั้นแทบจะเป็นไปไม่ได้เลย

3.โอ ก า ส (Opportunities) ของหมู่บ้านศิลปิน

1.3 ภายในหมู่บ้านศิลปินยังมีผลงานศิลปะที่หลากหลายทั้งปั้น วาด แกะสลัก โดยมีสไตล์และรูปแบบที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับความถนัดของแต่ละคน เพราะมีศิลปินจำนวนมากนั่นเอง

3.1 ได้รับการยกฐานะให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญด้านศิลปวัฒนธรรมมาตั้งแต่ปี 2550

1.4 ศิลปินส่วนใหญ่มีฐานลูกค้าที่มั่นคง เป็นลูกค้าที่มีความชื่นชอบในสไตล์ผลงาน

3.2 ภาครัฐพยายามให้การสนับสนุนหมู่บ้านศิลปินมาตลอด และยังมีสื่อมวลชนที่ให้ความสนใจมาทำสื่อประชาสัมพันธ์อยู่เป็นประจำ

1.5 หมู่บ้านศิลปินเปิดทำการมาถึง 16 ปีและมีการพัฒนาและปรับปรุงกิจกรรมและสถานที่มาโดยตลอด

3.3 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เข้ามา มักจะมีการบอกต่อกับนักท่องเที่ยวด้วยกัน หรือเขียนบทวิจารณ์ทางอินเทอร์เน็ตส่งผลให้มีนักท่องเที่ยวรู้จักหมู่บ้านศิลปินเพิ่มมากขึ้น 3.4 วิทยุณยุคใหม่มีความสนใจงานศิลปะและงานหัตถกรรมมากขึ้น และมีทัศนคติที่เริ่มเปิดกว้างต่อการทำงานศิลปะ

1.6 ศิลปินทุกคนมีความเป็นเจ้าบ้านที่ดี มีความพร้อมในการทำงานและให้ข้อมูลกับนักท่องเที่ยวอยู่เสมอ

4. อุปสรรค (Threats) ของหมู่บ้านศิลปิน

2.จุด อ่อน (Weaknesses) ของหมู่บ้านศิลปิน

4.1 คนไทยส่วนมากยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

2.1 หมู่บ้านศิลปินไม่มีการทำการประชาสัมพันธ์โดยตรงให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยว ทำให้ไม่เป็นที่รู้จักมากนัก

4.2 นักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมการเที่ยวที่ให้ความบันเทิงมากกว่าท่องเที่ยวในสไตล์เรียบง่าย

.....

การประชุมวิชาการแสดงผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

4.3 นักท่องเที่ยวในวัยผู้ใหญ่

ส่วนมากมักมีกำแพงต่องานศิลปะว่าเป็นงานที่ทำได้ยาก

4.4 ค่านิยมในสังคมไทยมีต่อสถานที่จัดแสดงงานศิลปะว่าเป็นสิ่งที่น่าเบื่อและเข้าใจยาก

4.5 เกิดความสับสนกับบ้านศิลปิน คลองบางหลวง กรุงเทพฯ ซึ่งมีชื่อคล้ายคลึงกันกับหมู่บ้านศิลปินที่ อ.หัวหิน จ. ประจวบคีรีขันธ์

เมื่อนำข้อมูลข้างต้นมาวิเคราะห์ในรูปแบบความสัมพันธ์แบบเมตริกซ์ (TOWS MATRIX) ได้เป็นกลยุทธ์ต่าง ๆ ดังนี้

1. กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategy)

1.1 สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับหมู่บ้านศิลปินว่าเป็นสถานที่ท่องเที่ยวด้านศิลปวัฒนธรรมและยังเป็นหนึ่งในแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ สร้างการรับรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ให้กับนักท่องเที่ยว

1.2 ผลักดันให้หมู่บ้านศิลปินเป็นหนึ่งในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของเมืองหัวหิน โดยยึดจุดยืนความเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ โดยขอการสนับสนุนจากภาครัฐและสื่อมวลชน

1.3 ทำการใช้สื่อเพื่อประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มนักท่องเที่ยวยุคใหม่ได้รู้จักหมู่บ้านศิลปิน โดยมุ่งเน้นไปที่การมี

กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่หลากหลายและการสัมผัสการทำงานที่แท้จริงของศิลปิน

1.4 ด้วยการพัฒนาอย่างต่อเนื่องของหมู่บ้านศิลปินทำให้สื่อสามารถสร้าง CONTENT ได้ตลอดทั้งปี

1.5 เพิ่มการตลาดด้วยการสร้างกลยุทธ์การบอกต่อปากต่อปาก (Word of Mouth) ให้มากขึ้น อาจเป็นการให้นักท่องเที่ยวติดแฮชแท็กในภาพ หรือเช็คอินที่หมู่บ้านศิลปิน เป็นต้น

1.6 สร้างกระแสให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำหรับวัยรุ่นที่มีความทันสมัย เป็นอาร์ตแกลลอรี่แนวใหม่ที่เหมาะกับทุกเพศทุกวัย สามารถเข้าถึงได้

2. กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategy)

2.1 ศิลปิน / ครูพี่เลี้ยงมีวิธีการพูดทางจิตวิทยาที่จะช่วยทำลายกำแพงที่ผู้ใหญ่มีต่องานศิลปะได้

2.2 มีการจัดแสดงงานศิลปะที่หลากหลาย ตามกระแสในปัจจุบันบ้าง เพราะมีศิลปินที่หลากหลาย ให้คนเข้าใจงานศิลปะได้มากขึ้น เพื่อลดค่านิยมที่ว่างานศิลปะน่าเบื่อและเข้าใจยาก

3. กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategy)

3.1 ใช้นักท่องเที่ยวเป็นกลไกสำคัญในการทำการประชาสัมพันธ์ให้กับหมู่บ้านศิลปิน

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

3.2 ให้นักท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งใน

การร่วมกันพัฒนาหมู่บ้านศิลปินในแนวทางต่าง ๆ เช่นการเสนอความคิดเห็นใหม่ ๆ

3.3 ขอให้ภาครัฐและสื่อมวลชนช่วยในการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่ยอมรับแก่นักท่องเที่ยว

4.กลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategy)

4.1สร้างความแตกต่างให้กับหมู่บ้านศิลปินว่าเป็นสถานที่ท่องเที่ยวแนวใหม่

สรุปผลการศึกษา

การศึกษากการให้ความหมายและรูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์หมู่บ้านศิลปิน สรุปผลการให้ความหมายได้ว่า "การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ คือการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวได้เข้ามาเรียนรู้และปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรม แลกเปลี่ยนประสบการณ์ความคิดซึ่งกันและกันกับเจ้าบ้านผ่านกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ และเกิดสุนทรียภาพจากกิจกรรมนั้น" สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดแดน และคณะ(2556) ศึกษาเรื่องความชัดเจนในนิยามความหมายเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ที่ให้ความหมายไว้ว่า "การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ คือการท่องเที่ยวที่สนับสนุนให้นักท่องเที่ยวได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อทำความเข้าใจคุณค่าทางสังคม วัฒนธรรม และสภาพแวดล้อมของพื้นที่

ท่องเที่ยวอย่างลึกซึ้ง โดยผ่านประสบการณ์

ตรงร่วมกับเจ้าของพื้นที่หรือเจ้าของวัฒนธรรม" ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูริวัจน์ เดชอุ่ม(2556) ศึกษาเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ พบว่านิยามและความหมายของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในภาพรวมจะมีจุดเน้นที่แตกต่างกันบ้างแต่ยังแสดงให้เห็นว่ามีองค์ประกอบร่วมในลักษณะเดียวกันคือประสบการณ์จริงและมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยว

นอกจากนี้ยังพบว่าปัจจัยหลักที่ทำให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์นอกจากตัวสถานที่แล้วสิ่งที่สำคัญคือตัวเจ้าบ้านที่ต้องมีความพร้อมในการเป็นผู้ให้ความรู้และผู้เรียนรู้ในเวลาเดียวกัน และนักท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่ ต้อง พร้อม จะ เรียน รู้ ประสบการณ์ใหม่ ๆ ด้วยการทดลองลงมือทำด้วยตัวเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดแดน และคณะ (2556) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยของการที่จะทำให้การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ประสบความสำเร็จพบว่าชุมชนจะต้องตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมและพร้อมจะแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักท่องเที่ยวด้วยการทำกิจกรรมร่วมกันหมู่บ้านศิลปินเองก็เกิดขึ้นจากรักในงานศิลปะและความรักในการสอน ความต้องการที่จะแบ่งปันความสุขของเจ้าบ้านสู่นักท่องเที่ยว

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

ในด้านของรูปแบบการท่องเที่ยวเชิง

ท่องเที่ยวร่วมกับเจ้าบ้านและมีโอกาสพัฒนา

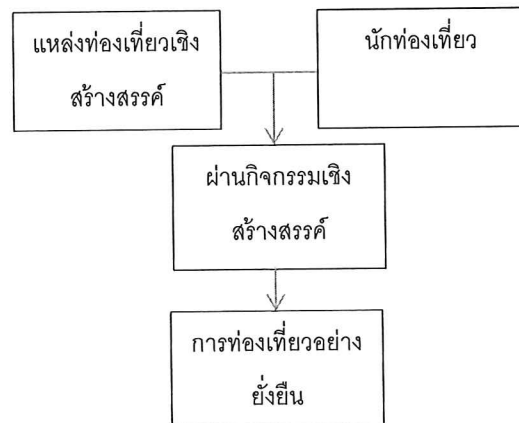
สร้างสรรค์หมู่บ้านศิลปิน จากการศึกษาพบว่าหมู่บ้านศิลปินเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับคุณลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่ UNESCO ได้กำหนดไว้คือมีความหลากหลายในเชิงพื้นที่และความหลากหลายในเชิงกระบวนการ (องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน, 2556)

สร้างทักษะใหม่ ๆ ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ และได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรม รวมไปถึงการทำความเข้าใจชุมชนในท้องถิ่นอย่างลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้รูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของหมู่บ้านศิลปินยังเป็นไปในรูปแบบการจัดการแบบครอบครัว ภายใต้ข้อตกลงการอยู่ร่วมกันในเรื่องการดูแลสถานที่และความรับผิดชอบของรูปแบบกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้เปิดพื้นที่ให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเลือกชิ้นงานที่สนใจ และนำไปสร้างสรรค์ต่อยอดตนเอง โดยมีครูพี่เลี้ยงคอยช่วยเหลือและให้คำแนะนำ ให้นักท่องเที่ยวได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ของตนเองมากที่สุด โดยมีหัวใจอยู่ที่จิตวิทยาในการพูดของครูพี่เลี้ยง เรียกว่ามีความเปิดกว้างในการให้นักท่องเที่ยวเลือกทำในสิ่งที่ตนเองสนใจ ตามความพอใจเพื่อความสูงสุดของนักท่องเที่ยว ซึ่งรูปแบบการจัดการนี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพวรรณ และคณะ(2558) ศึกษาเรื่องปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ พบว่านักท่องเที่ยวจะได้รับประสบการณ์การ

แผนภาพแสดงรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วยองค์ประกอบหลักคือแหล่งท่องเที่ยวสร้างสรรค์และนักท่องเที่ยว เมื่อผ่านการทำกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์แล้ว ทำให้เกิดเป็นการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

แผนภาพแสดงรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

กระบวนการดำเนินงานหลัก ๆ ในสตูดิโอ นอกเหนือจากการวางแผนการจัดกิจกรรมของครูนางแล้ว คือการปล่อยให้ไปไปตามธรรมชาติ ครูพี่เลี้ยงมีการให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำกับนักท่องเที่ยว โดยจะไม่มีการทำให้หรือบอก

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

ว่าต้องทำอะไรชัดเจน เพียงแต่แนะ

แนวทางเท่านั้น ด้วยความเชื่อที่ว่า ศิลปะไม่มีถูกหรือผิด ซึ่งปัญหาที่มักพบคือทัศนคติด้านลบที่มีต่อการทำงานสร้างสรรค์ของนักท่องเที่ยว โดยมีแนวทางการแก้ไขคือการใช้จิตวิทยาในการพูดของครูที่เลี้ยง นอกจากนี้จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก พบว่าจุดแข็งหลักของหมู่บ้านศิลปินคือการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่ไม่ใช่ความจริงแท้แบบจัดแสดง (Stages authenticity)(MacCannell, 1973) แต่มีความจริงแท้จากการเข้าร่วมกิจกรรม (Existential authenticity) (Wang, 1999) และความเป็นเจ้าบ้านที่ดีของศิลปิน ส่วนจุดอ่อนนั้นอยู่ที่การประชาสัมพันธ์ซึ่งทางหมู่บ้านศิลปินไม่ได้มีการทำประชาสัมพันธ์ทางตรง และไม่มีการทำงานที่เป็นระบบชัดเจน ในด้านของโอกาสหมู่บ้านศิลปินได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐและสื่อมวลชนต่างให้ความสนใจ รวมไปถึงมีโอกาสทางการตลาดกับวัยรุ่นยุคใหม่ที่ทำให้ความสนใจกับงานศิลปะมากขึ้น ส่วนของอุปสรรคสำคัญนั้นคือการที่คนไทยยังไม่รู้จักการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์มากนัก และทัศนคติในแง่ลบของผู้ใหญ่ต่อการทำงานศิลปะ

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ในรูปแบบความสัมพันธ์แบบแม

ตริกซ์(TOWS MATRIX) สรุปผลได้ว่าสำหรับกลยุทธ์เชิงรุก เราจะต้องสร้างการรับรู้(Awareness)และความเข้าใจให้กับนักท่องเที่ยวว่าในเรื่องของการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และทำการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จัก เพิ่มการทำการตลาดด้วยกลยุทธ์การบอกแบบปากต่อปากและสร้างกระแสให้กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวของวัยรุ่นยุคใหม่ ในการทำกลยุทธ์เชิงป้องกัน ให้ครูที่เลี้ยงใช้จิตวิทยาในการพูดกับนักท่องเที่ยว และแสดงงานศิลปะที่หลากหลายมากขึ้นให้สอดคล้องกับค่านิยมในปัจจุบัน เพื่อดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว กลยุทธ์เชิงแก้ไข ใช้นักท่องเที่ยวเป็นกลไกสำคัญในการทำประชาสัมพันธ์ และเป็นส่วนหนึ่งในการร่วมพัฒนาหมู่บ้านศิลปินอันจะทำให้เกิดเป็นการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และกลยุทธ์เชิงรับคือการสร้างความแตกต่างให้กับหมู่บ้านศิลปิน ว่าเป็นสถานที่ท่องเที่ยวแนวใหม่เพื่อกระตุ้นความสนใจจากนักท่องเที่ยว

บรรณานุกรม

G. Richards. (2010). *Creative tourism and Local Development* . Santa Fe: Sunstone Press, pp. 78-90
G., J.Wilson Richards. (2006). *Developing Creativity in Tourist*

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

Experiences : A Solution to the

เมื่อ 4 พฤษภาคม 2559 จาก

serial reproduction of culture.

<http://www.dasta.or.th/creativeto>

Tourism Management. Volume

urism/th/projectactivities/117-

27, Issue 6, December 2006,

117.html

pp. 1209–1223

ไพวรรณ เงามศรี และคณะ. (2558). การ

Heinz Wehrich. (1982). *The TOWS*

พัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิง

matrix—A tool for situational

สร้างสรรค์ในชุมชนชาวไทยพวน

analysis. Long range planning

ตำบลเกาะหวาย อำเภอปากพลี

Volume 15, Issue 2, April 1982,

จังหวัดนครนายก. วารสาร

pp. 54-66

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

R, et al. Wurzbarger.(2009) *Creative*

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่ 34

tourism: A Global Conversation:

ฉบับที่ 2 หน้า 206-218

How to Provide Unique Creative

ภิญญา ไชยรัตน์. (2558). *ทัศนคติของ*

Experiences for Travelers

นักท่องเที่ยว GEN-Y ที่มีต่อการ

Worldwide. Santa Fe: Sunstone

ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์. วารสาร

Press.

บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ

Terry Hill and Roy Westbrook. (1997).

สวนสุนันทา ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 หน้า

SWOT analysis: It's time for a

155 - 163

product recall. Long range

ภูริวัจน์ เดชคุ้ม. (2557). *การพัฒนาการ*

planning Volume 30, Issue 1,

ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์: กรอบ

February 1997, pp.46–52

แนวคิดสู่แนวทางปฏิบัติสำหรับ

คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

ประเทศไทย. วารสาร

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.(2556)

มหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับ

องค์ความรู้เกี่ยวกับการ

ภาษาไทย สาขาสังคมศาสตร์

ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์. เรียกใช้

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

มนุษยศาสตร์ ปีที่ 33 ฉบับที่ 2

มหาชน). (8 มีนาคม 2556).

หน้า 331 - 366

creative tourism thailand. เรียกใช้

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2556). จำนวน

เมื่อ 25 เมษายน 2559 จาก

นักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามา
มาในประเทศไทย พ.ศ 2545 - 2556.

<http://www.dasta.or.th/creativeto>

เรียกใช้เมื่อ 29

[urism/th/creativetourism/30.html](http://www.dasta.or.th/creativetourism/th/creativetourism/30.html)

วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์ (Phanomwan College of
Technology) 16-17

กรกฎาคม 2559

เมษายน 2559 จาก

<http://service.nso.go.th/nso/web/>

statseries/statseries23.html

สุดแดน วิสุทธ์ลักษณ์ และคณะ. (2554).

ต้นแบบการท่องเที่ยวเชิง

สร้างสรรค์ ฐานข้อมูลงานวิจัยด้าน

การท่องเที่ยวของประเทศไทย

สุดแดน วิสุทธ์ลักษณ์ และคณะ. (2556).

ท่องเที่ยวสร้างสรรค์: เครื่องมือ

สำคัญนำไปสู่ชุมชนยั่งยืน.

วารสารธรรมศาสตร์ ปีที่ 31 ฉบับ 2

หน้า 76 - 86

สุภางค์ จันทวานิช. (2554). วิธีการวิจัยเชิง

คุณภาพ. จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย.

องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อ

การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การ